

INDENRIGSMINISTERIET
KOMMUNALAFDELINGEN

Slangerup Byråd
Slangerup Rådhus
Kongensgade 18
3550 Slangerup

Dato: 30. juni 2000
Kontor: 1. kommunekontor
J. nr.: 1999/1072/233-2
Sagsbeh.: HBR

I brev af 13. april 1999 (j. nr. 00.01Ø02 F4158) har Slangerup Byråd klaget til Indenrigsministeriet over Tilsynsrådet for Frederiksborg Amts udtalelse af 2. februar 1999 vedrørende Slangerup Byråds mulighed for at delegere udøvelsen af kompetencen i henhold til folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, til et stående udvalg. Slangerup Byråd har i den forbindelse anført, at tilsynsrådets udtalelse efter byrådets opfattelse er uklar og urigtig.

Slangerup Byråd har endvidere anmodet om en generel vurdering af, hvorvidt beslutninger der træffes af kommunens udvalg eller administration, og som forpligter kommunen ud over det aktuelle budgetår, er i strid med § 40, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at borger- og virksomhedsudvalget lovligt kunne træffe beslutning om at yde tilskud til en ny ridehal for Slangerup-Lyng Rideklub og dermed undlade at træffe beslutning i medfør af folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, uanset at udvalgets beslutning forpligtede kommunen til fremover at yde tilskud til hallen efter folkeoplysningslovens regler.

Det tilføjes, at den kommunale styrelseslov ikke indeholder særlige regler, der regulerer spørgsmålet om, hvorvidt et udvalg eller den kommunale administration kan træffe beslutninger eller foretage dispositioner, der belaster kommunens fremtidige budgetter.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Indenrigsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund:

Det fremgår af sagen, at borger- og virksomhedsudvalget i Slangerup Kommune på et møde den 11. november 1997 behandlede en sag vedrørende lokaletilskud i henhold til folkeoplysningsloven til en ny ridehal for Slangerup-Lyng Rideklub. Det fremgår endvidere, at borger- og virksomhedsudvalget på mødet besluttede at give tilsagn om at yde et lokaletilskud på op til 180.000 kr. i årene fremover.

Byrådsmedlem Ejvind Mortensen begærede spørgsmålet om borger- og virksomhedsudvalgets beslutning optaget på dagsordenen for byrådsmødet den 28. januar 1998. Begæringen havde følgende ordlyd:

"Af referatet fra Borger og Virksomhedsudvalgsmødet den 11. november 1997 fremgår det, at udvalget har forpligtet kommunen til i årene fremover at yde Slangerup-Lynge Rideklub et årligt lokaletilskud på op til kr. 180.000.

Jeg skal på den baggrund bede om på førstkommende byrådsmøde at få en redegørelse for følgende:

1. Hvorledes kan udvalget uden om Byrådet forpligte kommunen økonomisk ud over den ramme, som er fastlagt i budgettet for det aktuelle budgetår?
2. Hvis det er brud på procedurereglerne, hvad er da gået galt, og hvorledes sikrer vi os mod lignende fejl i fremtiden?
3. Hvis det er i overensstemmelse med procedurereglerne, vil borgmesteren da tage initiativ til at sikre, at beslutninger der forpligter kommunen ud over budgetrammerne for det aktuelle år altid skal i Byrådet?"

Et flertal i Slangerup Byråd vedtog på mødet den 28. januar 1998 at tage borger- og virksomhedsudvalgets afgørelse til efterretning.

Ved brev af 6. februar 1998 klagede Ejvind Mortensen til Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt over, at sagen ikke var blevet behandlet i byrådet. Ejvind Mortensen anmodede endvidere Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt om at påtale over for kommunen, at sager med konsekvens ud over det aktuelle budgetår skal behandles af byrådet.

I brev af 27. februar 1998 anmodede Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt Slangerup Byråd om en udtalelse. Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt tilkendegav samtidig bl.a. følgende:

"(...) såfremt tilsagnet om ydelse af støtte til den omhandlede nye ridehal er givet, således at kommunen er afskåret fra med et kortere varsel at beslutte at standse støtten, er der tale om en disposition, der efter § 9 i bekendtgørelse nr. 1124 af 13. december 1996 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. kræver Tilsynsrådets godkendelse.

Tilsynsrådet lægger herved til grund, at der er tale om en "egen nyopført hal" således at Byrådet i henhold til § 24 stk. 3. nr. 1) i Folkeoplysningsloven uanset bestemmelsen i § 24 stk. 1 **kan** træffe beslutning om, at der ikke skal ydes tilskud til driftsudgifter. Tilsagnet om en regelmæssig ydelse i form af driftstilskud kan herefter i dette tilfælde ikke efter Tilsynsrådets opfattelse anses for at være en regelmæssig ydelse, som kommunen efter lovgivningen er forpligtet til at præstere.

Under samme forudsætning om, at der er givet et tilsagn, der rækker mere end nogle få år frem i tiden, er det Tilsynsrådets opfattelse at Den kommunale Styrelseslovs § 40 stk. 2. finder anvendelse."

I brev af 21. april 1998 fremkom Slangerup Byråd med en udtalelse. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

"Som bekendt indeholder folkeoplysningsloven regler om tilskud til foreninger, der anvender egne eller lejede lokaler. Tilskuddet beregnes fra år til år, afhængigt af bl.a. driftsudgifternes størrelse og antallet af timer, hvor foreningen benytter lokalet.

I henhold til lovens § 24, stk. 3 kan byrådet undlade at yde tilskud i nærmere bestemte tilfælde, f.eks. i forbindelse med nye haller, nye lejemål vedrørende haller eller væsentlige udvidelser af aktivitetsgrundlaget i haller. Tilsvarende kan byrådet i henhold til lovens § 27 nedsætte et lokaletilskud i nærmere bestemte tilfælde, f.eks. i forhold til antallet af deltagere der benytter lokalet.

Slangerup Byråd mener ikke, at det faktum, at en kommune ikke benytter en eller flere af disse muligheder kan sidestilles med en egentlig bevilling eller et tilsagn om regelmæssige ydelser.

Efter byrådets opfattelse giver kommunen ikke i sådanne tilfælde tilsagn om noget bestemt beløb, men blot tilsagn om at man vil yde tilskud efter folkeoplysningslovens almindelige regler, tilskud der som nævnt afhænger af bl.a. antal timer, antal medlemmer osv.

(...)

Specielt vedrørende muligheden for ikke at yde tilskud til brugen af nye haller og nye lejemål vedrørende haller nævner Undervisningsministeriet i sin vejledning om lov om støtte til folkeoplysning (december 1997), at den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte generelt ikke at udnytte muligheden for at undlade at yde de pågældende tilskud. Hvis en kommunalbestyrelse benytter denne mulighed, yder kommunens folkeoplysningsudvalg lokaletilskud efter lovens almindelige regler, uden at kommunalbestyrelsen involveres i den enkelte sag. Undervisningsministeriets formulering må klart forudsætte, at sager, hvor benyttelse af lovens § 24 kunne komme på tale, ikke alle skal behandles i byrådet, og at der ikke i alle sådanne tilfælde skal indhentes godkendelse fra Tilsynsrådet.

(...)

Af Tilsynsrådets skrivelse fremgår endvidere i sidste afsnit: "Under samme forudsætning om, at der er givet tilsagn, der rækker mere end nogle få år frem i tiden, er det Tilsynsrådets opfattelse at Den kommunale Styrelseslovs § 40, stk. 2, finder anvendelse."

Måtte Styrelseslovens § 40 skulle læses så snævert som Tilsynsrådet her gør, må enhver økonomisk disposition som i en eller anden form rækker ind i et budgetår, som ikke er vedtaget af kommunalbestyrelsen, skulle forelægges denne, uagtet om det handler om år, måneder, uger eller dage. Imidlertid er den kommunale hverdag således, at der bliver truffet mange beslutninger, som økonomisk rækker ind i et ikke endeligt vedtaget budgetår, uden at disse forelægges Kommunalbestyrelsen forinden, dette sker såvel i udvalg som i embedsværket.

Det er derfor Slangerup Byråds opfattelse, at måtte der være et legalitetsproblem i forbindelse med Borger- og Virksomhedsudvalgets beslutning i den konkrete sag, er der også et generelt problem omkring den måde Slangerup kommune – og for den sags skyld alle landets kommuner – disponerer på. Alle instanser handler i tillid til, at der i et eller andet omfang er et økonomisk råderum efter den 31. december i et år."

Den 2. februar 1999 fremkom Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt med en udtalelse. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

"I. Vedrørende samtykke efter lånebekendtgørelsen.

Ved Tilsynsrådets stillingtagen i forbindelse med høringsskrivelsen til Byrådet var det den eksisterende mulighed for at afslå tilskud der førte til, at Tilsynsrådet mente, at en beslutning om tilskud måtte anses for at være en beslutning om tilsagn om en regelmæssig ydelse, som kommunen ikke lovmæssigt er forpligtet til at præstere, jf. lånebekendtgørelsens § 9.

Ydes lokaletilskud til nye haller er disse i vidt omfang pligtmæssige og lovbundne. Det er i folkeoplysningsloven fastlagt hvilke krav, der stilles til modtagerens forhold og dispositioner, og inden for hvilke rammer kommunen har pligt til at yde lokaletilskud.

(...)

På baggrund af indholdet i Byrådets udtalelse og det anførte i vejledningen er Tilsynsrådet nu af den opfattelse, at der ikke er et klart grundlag for at stille krav om Tilsynsrådets samtykke i forbindelse med beslutninger om tilskud til nye haller.

II. Vedrørende Byrådets muligheder for at tillægge et stående udvalg beslutningskompetence.

(...)

I visse tilfælde følger det af bestemmelser i den kommunale styrelseslov, at beslutninger skal træffes af kommunalbestyrelsen og ikke lovligt kan delegeres til stående udvalg eller andre.

I Styrelseslovens § 40, stk. 2 anføres blandt andet, at Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen samt at foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, ikke må iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling.

(...)

Bestemmelsen i folkeoplysningslovens § 24, stk. 3 indebærer en mulighed for, at kommunen kan undlade at yde et i øvrigt lovbundet tilskud til nye haller. En undladelse af at benytte denne adgang indebærer, at kommunen løbende – d.v.s. også ud over det igangværende budgetår har pligt til at yde tilskud efter folkeoplysningslovens regler. Selv om størrelsen af det løbende tilskud kan reguleres efter § 27 og regler fastsat efter § 24, har kommunen ikke hjemmel til efterfølgende at beslutte, at tilskuddet skal ophøre eller nedsættes med den begrundelse at kommunen prioriterer således, at der ikke er råd til fortsat at yde dette tilskud.

Det er derfor Tilsynsrådets opfattelse, at en beslutning om ikke at benytte adgangen til at begrænse tilskudsforpligtelsen til nye haller, jf. folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, skal træffes af Byrådet. Som det fremgår af Ministeriets vejledning kan Byrådet i sine regler træffe afgørelse generelt for nye haller m.v., eller man kan kræve konkret forelæggelse af hver enkelt ansøgning. Øvrige beslutninger i kommunen efter lovens § 24 og § 27 kan byrådet derimod beslutte at henlægge til f.eks. et stående udvalg.”

I brev af 13. april 1999 klagede Slangerup Byråd til Indenrigsministeriet over Tilsynsrådet for Frederiksborg Amts udtalelse vedrørende byrådets muligheder for at tillægge et stående udvalg beslutningskompetence. Af klagen fremgår bl.a. følgende:

”Generelt handler de stående udvalg på Byrådets vegne efter reglerne i Den kommunale Styrelseslov. Administrationen af folkeoplysningsloven er fulgt op af ”Vedtægt for Folkeoplysningsudvalget” hvor det bl.a. fremgår:

§ 3

- Stk. 1. Byrådet fastsætter årligt en beløbsramme for tilskud til det samlede område.
- Stk. 2. Til nye initiativer til udviklingsarbejde, til samlingssteder med folkeoplysning som hovedformål og til virksomhed af tværgående karakter afsættes mindst 5 pct. af den samlede ramme til folkeoplysning, bortset fra den del, der påregnes anvendt til private lokaler og lejrpladser.
- Stk. 3. Byrådet (Borger & Virksomhedsudvalget) fordeler den resterende beløbsramme på 2 hovedområder:
1. Oplysningsforbund og andre kredse, hvis virksomhed hovedsagelig omfatter undervisning, studie-kredse og foredragsvirksomhed for voksne.
 2. Foreninger samt fritids- ungdomsklubber og handicaporganisationer.
- Stk. 4. Byrådet (Borger & Virksomhedsudvalget) kan beslutte, at dele af beløbsrammerne skal anvendes til nærmere angivne formål.
- Stk. 5. I det omfang det i stk. 2 nævnte beløb ikke anvendes til de anførte formål, overføres beløbet efter byrådets (Borger & Virksomhedsudvalget) bestemmelse til fordeling inden for de i stk. 3 angivne hovedområder.

§ 4

- Stk. 1. Byrådet (Borger & Virksomhedsudvalget) fastsætter nærmere regler om tilskud til virksomhed inden for folkeoplysningslovens område og om anvisning af offentlige lokaler og udendørsanlæg.

(...)

Vel har Byrådet ikke udtrykkeligt truffet beslutning, om kommunen helt skal undlade at give tilskud eller om man generelt skal give et sådant tilskud i.h.t. Folkeoplysningslovens § 24 stk. 3. Byrådet har i vedtægten overladt denne afgørelses kompetence til Borger- og Virksomhedsudvalget jf. ovenstående vedtægtsbestemmelser.

At der i en lov står, at et Byråd skal træffe beslutning om et givet forhold, er normalt ikke ensbetydende med, at en sådan beslutning ikke kan træffes af et udvalg/embedsmand, som Byrådet har udpeget dertil. Det er således uforståeligt, at Tilsynsrådet har den opfattelse, at ovennævnt bestemmelse i Folkeoplysningsloven skal fortolkes som et delegationsforbud.

I den konkrete sag havde B & V-udvalget bevillingsmæssig dækning for sin disposition i 1998. Det forhold at meddelelsen om tilskud rækker ind i efterfølgende budgetår – som Byrådet ikke bevillingsmæssigt har forholdt sig til – adskiller sig i princippet ikke fra en lang række andre dispositioner, som udvalg og embedsværk iværksætter f.eks. leasingarrangementer, personaleansættelser, lejemaal o.l. hvor der er bevillingsmæssig dækning i

det år hvor aftalerne indgås, og en forventning om at der meddeles bevilling til de lovforhold og kontrakter, som binder kommunen ved kommende års budgetter.

Slangerup Byråd skal hermed indbringe Tilsynsrådets afgørelse af 2. februar 1999 til afgørelse i Indenrigsministeriet, idet Byrådet er af den opfattelse at rådets afgørelse er urigtig.

Endvidere anmoder Byrådet om en vurdering af, hvorvidt dispositioner foretaget af udvalg/embedsværk, som rækker ind i endnu ikke vedtagne budgetter, er ulovlige i forhold til styrelseslovens § 40, stk. 2.”

I brev af 17. august 1999 anmodede Indenrigsministeriet Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt om en udtalelse.

I brev af 31. august 1999 tilkendegav Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt, at tilsynsrådet henholder sig til sin udtalelse af 2. februar 1999. Tilsynsrådet fremsendte samtidig en kopi af sagens akter til Indenrigsministeriet.

I brev af 8. marts 2000 anmodede Indenrigsministeriet Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen, om en udtalelse vedrørende muligheden for at delegere kompetencen i henhold til folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, til et stående udvalg.

Indenrigsministeriet bragte ved breve af 10. april 2000 og 10. maj 2000 til Uddannelsesstyrelsen sagen i erindring.

I brev af 31. maj 2000 er Uddannelsesstyrelsen fremkommet med en udtalelse. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

”(…) det fremgår ikke af folkeoplysningsloven og bemærkningerne hertil, om kommunalbestyrelsen kan delegere sin kompetence til et stående udvalg. Det er imidlertid Undervisningsministeriets opfattelse, at det forhold, at kommunalbestyrelsen i folkeoplysningsloven er tillagt kompetence på en lang række områder, ikke automatisk indebærer en pligt til at forelægge alle sager for den samlede kommunalbestyrelse, men at det alene er udtryk for, at opgaverne skal løses i kommunalt regi og ikke for opgavernes nærmere placering. Det er således efter Undervisningsministeriets opfattelse kommunalbestyrelsen, der inden for rammerne af den kommunale styrelseslov afgør, om og i givet fald i hvilket omfang man ønsker at uddelegere sine beføjelser til et stående udvalg”.

Indenrigsministeriets udtalelse:

Det tilsyn, som de kommunale tilsynsmyndigheder – Indenrigsministeriet og de for hvert amt nedsatte tilsynsråd – udøver over for kommunerne, er et retligt tilsyn. Tilsynet omfatter kun spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 47 og § 61, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999).

Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene, men ministeriet fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådernes udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag, jf. § 61 a, i lov om kommunernes styrelse.

§ 24, stk. 1, 3 og 4, i lov om støtte til folkeoplysning, jf. lovbekendtgørelse nr. 560 af 20. juni 1996, har følgende ordlyd:

”§ 24. Der ydes tilskud med mindst 75 pct. af driftsudgifterne, jf. dog stk. 2 og 3, til

- 1) idrætshaller og andre haller samt andre lokaler og lejrpladser, der ejes eller lejes af kredse til brug for aktiviteter for børn og unge under 25 år, og
- 2) almindelige lokaler, der ejes eller lejes af kredse til brug for undervisning m.v. for voksne, for børn og voksne sammen samt for aktiviteter i tilknytning hertil og for aktiviteter for personer over 60 år. Kommunalbestyrelsen kan undlade at yde lokaletilskud, hvis den kan anvise et egnet offentligt lokale.

Stk. 2. (...)

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan uanset bestemmelsen i stk. 1 træffe beslutning om, at der ikke ydes tilskud til driftsudgifter til

- 1) egen nyopført hal,
- 2) nye lejemål vedrørende haller, såfremt lejemålet i forhold til udgifterne ved det eksisterende lejemål indebærer merudgifter for kommunen til det af kredsen aftalte lejebeløb og til afholdte udgifter til almindelig vedligeholdelse ifølge lejekontrakten samt til opvarmning, belysning, rengøring og eventuelt fornødent tilsyn, eller
- 3) væsentlige udvidelser af aktivitetsgrundlaget i haller, som indebærer merudgifter for kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Ved en hal forstås i denne lov idrætshaller, svømmehaller, skøjtehaller, ridehaller, tennishaller og squashhaller. Som haller betragtes endvidere andre tilsvarende lokaler, der er mindst 800 m².”

§ 27 i lov om støtte til folkeoplysning har følgende ordlyd:

”§ 27. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte tilskuddet, hvis udgiften ikke står i rimeligt forhold til antallet af deltagere eller til hallens, lokalets eller lejrpladsens anvendelse i øvrigt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte driftsudgifterne til et anslået beløb, der svarer til det normale niveau for en til formålet passende hal, lokale eller lejrplads på egnen.”

Af Undervisningsministeriets vejledning til lov om støtte til folkeoplysning, 1997, side 28, fremgår om § 24, stk. 1, nr. 1, bl.a. følgende:

”Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at yde tilskud med mindst 75% af driftsudgifterne til eksisterende idrætshaller og andre haller samt til lokaler og lejrpladser til brug for folkeoplysende aktiviteter for børn og unge under 25 år.”

Af vejledningens side 29f. fremgår endvidere følgende om § 24, stk. 3:

”Bestemmelsen indebærer en mulighed for begrænsning af tilskudsforpligtelsen, se ovenfor om § 24, stk. 1, nr. 1. Kommunalbestyrelsen kan således undlade at yde tilskud til nye haller.

(...)

Kommunalbestyrelsen bør ved formuleringen af sine regler tage stilling til, om man vil yde tilskud til nye haller mv. Det kan være ved en generel tilladelse, forbud eller udskydelse eller f.eks. ønske om konkret forelæggelse af hver enkelt ansøgning.”

Endvidere fremgår på side 30 i vejledningen følgende om § 27 i lov om støtte til folkeoplysning:

”Kommunalbestyrelsen kan nedsætte tilskuddet efter en konkret vurdering, hvis udgifterne ikke står i rimeligt forhold til antallet af deltagere eller til hallens, lokalets eller lejrpladsens anvendelse i øvrigt. Bestemmelsen giver således ikke hjemmel til en generel nedsættelse/maksimering af tilskuddet i form af f.eks. en rammebevilling.

Kommunalbestyrelsen kan nedsætte driftsudgifterne til et anslået beløb, der svarer til det normale niveau for en/et til formålet passende hal, lokale eller lejrplads på egnen. (...)

Kommunalbestyrelsens mulighed for at nedsætte lokaletilskuddet går således på udgiften og ikke på omfanget, f.eks. antal gange. Tilskuddet kan ikke nedsættes ud fra en generel rimelighedsbetragtning.”

Der er som udgangspunkt en fri adgang til delegation inden for kommunestyret. Det forhold, at kommunalbestyrelsen er angivet som det kompetente organ i lovgivningen, indebærer således ikke, at kommunalbestyrelsen er afskåret fra at overlade udøvelsen af kompetencen til et udvalg nedsat under kommunalbestyrelsen eller til kommunens administration, medmindre andet er fastsat eller forudsat i lovgivningen.

Når kommunalbestyrelsen i den kommunale styrelseslov er angivet som det kompetente organ indebærer dette imidlertid et delegationsforbud. Dette skal ses i sammenhæng med, at reglerne i styrelsesloven – til forskel fra anden lovgivning, der beskriver kommunalbestyrelsens kompetence – vedrører indretningen af det kommunale styrelsessystem, herunder fastlæggelsen af de indbyrdes kompetenceforhold mellem de kommunalpolitiske organer.

Det antages, at det – uanset at det ikke er fastsat eller forudsat i den pågældende lovgivning – i visse tilfælde kan følge af en sags beskaffenhed, at behandlingen af sagen skal ske i kommunalbestyrelsen i et møde og således ikke kan overlades til et udvalg eller til kommunens administration. Det kan bl.a. være tilfældet for så vidt angår sager, der vedrører den samlede kommunalbestyrelse som kollegium, og sager af politisk indhold, hvor der skal træffes særligt vidtrækkende beslutninger. Baggrunden herfor er bl.a., at sådanne sager har en betydelig almen interesse, og at det derfor er af væsentlig betydning, at disse sager behandles offentligt. Der kan henvises til Preben Espersen, Delegation i kommunestyret, 1985, side 46, og den kommenterede kommunale styrelseslov, 2000, side 186f.

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at sager, hvor der i medfør af folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, er mulighed for at træffe beslutning om at undlade at yde driftstilskud, ikke er af en sådan beskaffenhed, at beslutning herom skal træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.

Indenrigsministeriet har – i overensstemmelse med Uddannelsesstyrelsens udtalelse – endvidere lagt til grund, at det ikke i folkeoplysningsloven eller bemærkningerne til loven er fastsat eller forudsat, at kompetencen i medfør af folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, skal udøves af kommunalbestyrelsen.

Det er således Indenrigsministeriets opfattelse, at kommunalbestyrelsens kompetence i medfør af § 24, stk. 3, i lov om støtte til folkeoplysning lovligt vil kunne udøves af et udvalg.

Bestemmelserne i folkeoplysningslovens § 24 skal dog sammenholdes med § 40, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Stk. 2. Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling. Dog kan foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, om fornødent iværksættes uden kommunalbestyrelsens forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt. Endvidere kan kommunalbestyrelsen bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.”

Bestemmelsen skal forstås som et forbud mod delegation af bevillingskompetence. Alle sager om meddelelse af bevillinger skal således behandles i kommunalbestyrelsen.

Hovedreglen om forbud mod delegation af bevillingsmyndigheden betyder imidlertid ikke, at alle udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i kommunen skal forelægges for kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen er således ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen ved sin bevillingsgivelse anvender bevillingsrammer, der overlader kompetence og ansvar for bevillingens anvendelse og overholdelse til et udvalg eller til kommunens administration.

Indenrigsministeriet har lagt til grund, at borger- og virksomhedsudvalget – inden for den beløbsramme som byrådet i henhold til § 3, stk. 1, i vedtægten for folkeoplysningsudvalget fastsætter for tilskud til det samlede folkeoplysningsområde – i budgetåret 1998 havde bevillingsmæssig dækning for beslutningen om at yde lokaletilskud til den nye ridehal for Slangerup-Lynge Rideklub.

Det forhold, at en undladelse af at træffe beslutning i medfør af folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, medfører, at Slangerup Kommune er forpligtet til fremover at yde tilskud til hallen efter folkeoplysningslovens regler, indebærer efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke, at borger- og virksomhedsudvalget herved i strid med styrelseslovens § 40, stk. 2, har taget bevillingsmæssig stilling til ydelsen af tilskud i fremtidig budgetår.

Det er således Indenrigsministeriets opfattelse, at borger- og virksomhedsudvalget lovligt kunne træffe beslutning om at yde tilskud til en ny ridehal for Slangerup-Lynge Rideklub og dermed undlade at træffe beslutning i medfør af folkeoplysningslovens § 24, stk. 3, uanset at udvalgets beslutning forpligtede kommunen til fremover at yde tilskud til hallen efter folkeoplysningslovens regler.

Det tilføjes, at den kommunale styrelseslov ikke indeholder særlige regler, der regulerer spørgsmålet om, hvorvidt et udvalg eller den kommunale administration kan træffe beslutninger eller foretage dispositioner, der belaster kommunens fremtidige budgetter.

Indenrigsministeriet skal beklage den sene besvarelse.

Kopi af dette brev er sendt til Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt og Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen.

Med venlig hilsen

Christian Schønau